

Provozní těžář/těžařka ropy a plynu (kód: 21-012-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Obsluha strojů a zařízení při povrchové a hlubinné těžbě
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Dodržování bezpečnostních ustanovení a ochrany zdraví při práci, protipožárních předpisů a zásad ochrany životního prostředí při práci	3
Orientace v technické a výkresové dokumentaci	3
Obsluha vyhrazených technických zařízení tlakových a plynových	3
Obsluha nízkotlakých plynových kotelen	3
Obsluha elektrocentrál	3
Obsluha plynových kompresorů	3
Dodržování bezpečnosti práce a provozu	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Dodržování bezpečnostních ustanovení a ochrany zdraví při práci, protipožárních předpisů a zásad ochrany životního prostředí při práci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat povinnosti technického dozoru dle vyhlášky ČBÚ č. 239/1998 Sb.	Ústní ověření
b) Popsat osobní ochranné pracovní prostředky používané při těžbě ropy a zemního plynu	Písemné a ústní ověření
c) Vyjmenovat vyhlášky, které řeší bezpečnost práce při těžbě ropy a zemního plynu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v technické a výkresové dokumentaci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Číst technickou a výkresovou dokumentaci těžebních středisek (trasy toku těžebního média a popis bezpečnostních prvků)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Používat provozní a výkresovou dokumentaci těžebních středisek (používání výkresové dokumentace tlakových nádob)	Praktické a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha vyhrazených technických zařízení tlakových a plynových

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat předpisy související s obsluhou vyhrazených technických zařízení tlakových a plynových	Ústní ověření
b) Obsluhovat vyhrazená technická zařízení tlaková a plynová – uvést vybrané tlakové a plynové zařízení do provozu po odstávce zařízení a následně jej odstavit z provozu a uvést do bezpečného stavu	Praktické a ústní ověření
c) Popsat zařízení s uvedením technických parametrů	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha nízkotlakých plynových kotelen

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat předpisy související s obsluhou nízkotlakých plynových kotelen	Ústní ověření
b) Obsluhovat nízkotlakovou plynovou kotelnu – připravit ke spuštění, uvést kotelnu do provozu, zapsat naměřené hodnoty a následně odstavit kotelnu z provozu a uvést do bezpečného stavu	Praktické a ústní ověření
c) Popsat zařízení s uvedením technických parametrů	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha elektrocentrál

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat předpisy související s obsluhou elektrocentrál	Ústní ověření
b) Obsluhovat elektrocentrálu – připravit ke spuštění, uvést elektrocentrálu do provozu, zapsat naměřené hodnoty a následně odstavit zařízení z provozu a uvést do bezpečného stavu	Praktické a ústní ověření
c) Popsat zařízení s uvedením technických parametrů	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha plynových kompresorů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat předpisy související s obsluhou plynových kompresorů	Ústní ověření
b) Obsluhovat plynový kompresor – zkontrolovat zařízení před spuštěním včetně provozních médií, uvést kompresor do provozu, zkontrolovat a zapsat naměřené hodnoty do provozní knihy, odstavit kompresor z provozu a uvést zařízení do bezpečného stavu	Praktické a ústní ověření
c) Popsat zařízení plynových kompresorů s uvedením technických parametrů	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování bezpečnosti práce a provozu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat paragrafy vyhlášky ČBÚ č. 239/1998 Sb., týkající se bezpečnosti práce a provozu	Ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí autorizovaná osoba zajistit, aby byl uchazeč seznámen s pracovištěm a se specifickými požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO) pracoviště (včetně havarijního plánu) na kterém bude praktická část zkoušky vykonána. Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/zdravotniPodminky.aspx?id_jp=18).

Uchazeč musí před zahájením zkoušky předložit:

- platné osvědčení na obsluhu vyhrazených technických zařízení tlakových a plynových
- platné osvědčení na obsluhu nízkotlaké plynové kotelny
- platné osvědčení na obsluhu elektrocentrál
- platné osvědčení na obsluhu plynových kompresorů

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze dvou členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí mít minimálně vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích provozu geologicko-průzkumného zařízení a musí mít platné:

- a) Osvědčení o odborné kvalifikaci a způsobilosti báňského projektanta vydané příslušným OBÚ ve smyslu vyhlášky 298/2005 Sb., a alespoň 5 let odborné praxe v odborných nebo řídicích pozicích v oblasti těžby ropy a plynu.
- b) Osvědčení o odborné kvalifikaci a způsobilosti revizního technika vyhrazených technických zařízení vydané příslušným OBÚ ve smyslu vyhlášky 298/2005 Sb., a alespoň 5 let odborné praxe v odborných nebo řídicích pozicích v oblasti těžby ropy a plynu.
- c) Osvědčení o odborné kvalifikaci a způsobilosti bezpečnostního technika vydané příslušným OBÚ ve smyslu vyhlášky 298/2005 Sb., a alespoň 5 let odborné praxe v odborných nebo řídicích pozicích v oblasti těžby ropy a plynu.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí být držitelem oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle věty první § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o stání báňské správy, ve znění pozdějších předpisů.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Těžební středisko
- Provozní, technická a výkresová dokumentace těžebního střediska
- Těžební technologie pro úpravu a komprimaci těžebního média – ropa, zemní plyn (separátory, kompresor, plynová kotelna, elektrocentrála)
- Odpovídající osobní ochranné pracovní prostředky, zejména antistatická obuv, nehořlavé montérky, ochranná přilba, rukavice, brýle.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K Žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické či prostorové vybavení jiného subjektu, přiloží k Žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace doklady (resp. jejich ověřené kopie) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání Žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

MND, a. s.

MND Drilling & Services, a. s.